

2017-2018

קורס 290.1024 – יסודות הסייעוד

סמסטר ב'

מועד: יום ד' שעות 14-16

מרצים: פרופ' אפרת שדמי (מרכזת הקורס), ד"ר אנה זיסברג, ד"ר שרה שחף, ד"ר מקסים טופז

שעות קבלה בתיאום מראש במייל:

פרופ' אפרת שדמי: eshadmi@univ.haifa.ac.il

ד"ר שרה שחף: sshachaf@univ.haifa.ac.il

ד"ר אנה זיסברג: azisberg@univ.haifa.ac.il

ד"ר מקסים טופז: mtopaz80@gmail.com

רמת הקורס: תואר ראשון שנה א'

מבנה הקורס: קורס מבוא שנתי, המשלב הרצאות במליאה, דיונים וסדנאות בקבוצות.

הקורס מהווה דרישת קדם לכל קורסי הסייעוד והניהול הבאים אחריו.

על הקורס ומטרותיו המרכזיות:

הקורס יתמקד בנושאים מתקדמים בעלי זיקה ישירה לסייעוד: אתיקה, זיקנה, איכות בבריאות, הטיפול הפליאטיבי, רפואה משלימה ואלטרנטיבית, המחקר בסייעוד, מדרג התפקידים בסייעוד. מטרת העל של הקורס היא גיבוש השקפת עולם פרופסיונלית, הכרת תחומי הסייעוד השונים והכרת התחומים הנושקים לסייעוד.

יעדים:

- פיתוח חשיבה מערכתית ביקורתית.
- פיתוח מודעות לחשיבות התפקוד בשונות ובעמימות בחברה המודרנית.
- פיתוח מודעות לחשיבות התפקוד במורכבות.
- פיתוח יכולת למידה עצמית וקבוצתית.
- פיתוח מודעות עצמית לשינויים שחלו בזהות המקצועית במהלך הקורס.

תכנים:

▪ אתיקה וחשיבה ביקורתית בסייעוד

- ההתנהגות המקצועית.
- קונפליקט בין תפיסות ערכיות שונות של גורמים במערכת.
- חשיפה לערכי הקוד האתי.

▪ זקנים וסייעוד

▪ איכות בבריאות

■ הטיפול הפליאטיבי והחולה הנוטה למות

■ החוק החולה נוטה למות

■ גישה סיעודית לחולה בסוף החיים

■ מחקר בסייעוד

■ למה לחקור

■ מה חוקרים

■ רפואה משלימה אלטרנטיבית

■ שילוב הרפואה המשלימה יחד עם הרפואה הקונבנציונלית

■ תוצאי הטיפול המשולב

■ מדרג התפקידים בסייעוד

■ הבדלים בין תפקידי הסייעוד השונים

■ עבודת צוות

אתר אינטרנט : Moodle. הנחיות והסברים אודות השימוש במערכת בקישור :

http://online.haifa.ac.il/support_Moodle.htm

תמיכה במערכת ה-Moodle : http://online.haifa.ac.il/support_HighLearn.htm

מתודולוגיה :

רוב החומר יינתן לקריאה בבית כדרישת קדם לדיונים בכיתה. התרגילים הינם בסיס לעבודה קבוצתית בכתה.

דרישות הקורס :

1. נוכחות חובה (היעדרות מותרת עד 20%)

2. קריאת ספרות וניהול יומן קריאה אישי שבועי (הנחיות בנספח 1)

3. ניתוח סוגיות שונות בכתב ברמה אישית וקבוצתית

כל התרגילים יוגשו באמצעות מערכת ה-Moodle. לא יתקבלו תרגילים בדואר אלקטרוני.

הערכה :

- השתתפות פעילה בדיונים ופרזנטציות 10% מהציון
- ניהול יומן קריאה אישי 10% מהציון
- מטלת קריאה : המטופל במרכז 10% מהציון
- מבחן סיכום סמסטר ב' 70% מהציון

ציון עובר בכל סמסטר – 70. הגשת כל המטלות היא חובה ותנאי הכרחי להשלמת הקורס. אי הגשת מטלה לא תאפשר קבלת ציון סופי בקורס.

תכנית השיעורים סמסטר ב' :

מטלות להגשה		נושא השיעור	תאריך	
	מליאה	זקנים בסייעוד	28.2	1.
זקנים וסייעוד				
קריאת חובה לשיעור מס' 1				
<ul style="list-style-type: none"> פרילוצקי, ד. (2015). מה אנשי מקצוע צריכים לדעת על זיקנה והזדקנות. בתוך ד. פרילוצקי וכהן, מ. (עורכות), גרונטולוגיה מעשית (עמ' 20-3). ירושלים: אשל. Rowe, J.W., Fulmer, T., & Fried, L. (2016). Preparing for better health and health care for an aging population. <i>The Journal of American Medical Association</i>. 316(16), 1643-1644. 				
קריאה מומלצת				
איילון, ל' (2009). פחדים והתממשותם: חוויותיהם של קשישים ובני משפחותיהם מהחיים עם עובדים זרים המטפלים בקשישים. גרונטולוגיה, 36(4), 99-110.				
הגשת מטלת קריאה	במליאה	טיפול פליאטיבי והחולה הנוטה למות	7.3	2.
טיפול פליאטיבי וחוק החולה הנוטה למות				
קריאת חובה לשיעור מס' 2				
<ul style="list-style-type: none"> חוק החולה הנוטה למות, 2005, ספר חוקים 2039, משרד הבריאות Shaulov, A., Frankel, M., Rubinow, A., Maaravi, Y., & Brezis, M. (2015). Preparedness for End of Life—a Survey of Jerusalem District Nursing Homes. <i>Journal of the American Geriatric Society</i>, 63, 2114–2119 				
קריאה מומלצת				
<ul style="list-style-type: none"> זמישלני, צ. ונחשוני, א. (2009). התמודדות עם החולה הנוטה למות. הרפואה, 148, 34-35. טיכו, א. (2006). נוסחת "האיזון הראוי" בין ערך קדושת החיים לבין אוטונומיות הרצון ואיכות החיים – בחינה ביקורתית, רפואה ומשפט, 35, 32-47. Doron, D., Wexler, I. D., Shabtai, E., & Corn, B. W. (2013). Israeli dying patient act: Physician knowledge and attitude. <i>American Journal of Clinical Oncology</i> 				
	קבוצות	דיון בקבוצות – טיפול פליאטיבי	14.3	3.

מטלות להגשה		נושא השיעור	תאריך	
הגשת מטלת קריאה	במליאה	איכות בבריאות	21.3	4.
איכות בבריאות				
קריאת חובה לשיעור מס' 4				
<ul style="list-style-type: none"> ד' כהן, א., דריהר, י., רגב-רוזנברג, ס., יעקובסון, א. (2010). תוכנית מדדי האיכות בשירותי בריאות כללית: העשור הראשון. הרפואה, 143, 237-239. משרד הבריאות. הפרויקט הלאומי של משרד הבריאות למדדי איכות בבתי חולים. עמודים 5-16. http://www.old.health.gov.il/download/MQ_Hosp0910.pdf 				
קריאה מומלצת				
<p>גולדמן, ד. (2009). איכות בסייעוד במערכת האשפוז: מודלים ויישומם – מבוא, סיעוד ואיכות, איכות בסייעוד ונהלים מקצועיים, מודלים לאיכות ומדידת איכות (מודל מבנה, תהליך, תוצא), קריטריונים לבחירת מדדי איכות, מדדי איכות בסייעוד. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 57-67, 71-78). ירושלים: הוצאת מאגנס. http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221</p>				
הגשת מטלת קריאה	מליאה	מדרג תפקידים בסייעוד	11.4	5.
מדרג תפקידים בסייעוד				
קריאת חובה לשיעור מס' 5				
<ul style="list-style-type: none"> סילנר, ד., רסין, מ. וקנטי, ת. (2009). ניהול כוח אדם בסייעוד – תמהיל כוח אדם, קידום. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 131-137, 142-145). ירושלים: הוצאת מאגנס. http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221 שחף, ש. (2014). "ובכל זאת אהות מעשית...". אחות טובה דייה. הוצאת רסלינג, תל אביב. עמ' 77 – 82. 				
	במליאה	ניהול הטיפול	25.4	6.
קריאת חובה לשיעור מס' 6				
<ul style="list-style-type: none"> קאופמן, ג', עירוני, א' וקרדש, ט' (2014). הדבר הגדול הבא: חדשנות באיכות – ניהול טיפול אישי מרחוק. איכות ברפואה, 2, 27-24. Ross, S., Curry, N., Goodwin, N., Case management - What it is and how it can best be implemented. The King's Fund 2011 				
קריאה מומלצת				
Woodward J1, Rice E2, Case management. Nurs Clin North Am. 2015, 50(1): 109-21. doi: 10.1016/j.cnur.2014.10.009.				

הגשת יומן קריאה אישי	קבוצות	המטופל במרכז	2.5	7
קריאת חובה:				
לפי המפורט בפרטי הגשת מטלת יומן קריאה אישי				
הגשת הצעות מחקר ותגובות עמיתים בפורום	מתקשב בסגנון של שיעור באינפורמטיקה	מחקר בסייעוד	9.5	8
מחקר בסייעוד				
קריאת חובה לשיעור מס' 8: נא לבחור מאמר קצר אחת (שני הקטעים 4 דפים) לפי העדפת הסטודנט:				
<ol style="list-style-type: none"> USA National Institute of Nursing Research (2016). <i>Strategic plan: Self-management priority area</i>. Bethesda, NIH Press. USA National Institute of Nursing Research (2016). <i>Strategic plan: Technology priority area</i>. Bethesda, NIH Press. 				
קריאה מומלצת				
Zisberg, A., Shadmi, F., Gur –Yaish, N., Sinof, G., Srulovici, E., & Ademy, H. (2011). Low mobility during hospitalization and older adults' functional decline. <i>Journal of the American Geriatrics Society</i> . 59(2), 266-73. doi: 10.1111/j.1532-5415.2010.03276.x.				
	קבוצות	רפואה משלימה	16.5	9
רפואה משלימה				
קריאת חובה לשיעור מס' 9				
<ul style="list-style-type: none"> ברויטמן, מ', זרוב, א', וחרפק, ס'. (2014). מדברים מהשטח. ביטאון הסייעוד האונקולוגי בישראל, 26(3), 54-55. עמיר, נ', ברגר, ר', גרינפלד, ת', קנר, פ' וגבינט, י'. (2015). השוואת יעילות זירוז לידה בדיקור סיני ושיאצו לבין הטיפול המקובל בבית החולים. הרפואה, 154, 47-51. 				
קריאה מומלצת				
פרנקל, מ' וגמוס, ד'. (2015). הרפואה המשלימה בישראל- עשור לחברה הישראלית לרפואה משלימה של הר"י. הרפואה , 154, 6-7.				
	מליאה	פאנל מטופלים	23.5	10



	במליאה	פאנל אחיות	30.5	11.
עבודת צוות				
קריאה חובה לשיעור מס' 11				
גייגר, י'. (2013). תכניות ארגונומיות להפחתת גורמי סיכון בעבודת צוות הסייעוד. בטיחות , 343, 14-16.				
	במליאה	סיכום למבחן	6.6	12

ספר מומלץ (הרחבה על כל אחד מהנושאים המועברים בקורס):

- Potter, P.A., & Perry, A.G. (2007) *Fundamentals of nursing*, 6th Ed. St. Louis, Mo.: Elsevier Mosby

(קיים גם במהדורות מ-2001/2005)

נספח 1 - הנחיות לניהול יומן קריאה

לכל שיעור יש לסכם מאמר אחד מתוך רשימת המאמרים לאותו השיעור כפי שמופיעים בסילבוס. הסיכום יכול את עיקרי הדברים, התרשמות אישית, תובנות, שאלות שהתעוררו בעקבות הקריאה.

דרישות: היקף הסיכום - עמוד אחד מודפס בגודל פונט 12, David, ברוח 1.5, 2.5 ס"מ מכל צד.

מועד הגשה אחרון: **08:00 בבוקר** ביום רביעי **בכל** שבוע (מלבד השבוע הראשון של הסמסטר).

ההגשה תתבצע באמצעות אתר ההוראה המתוקשבת של הקורס (יסודות הסייעוד אי-שיעור 12 1021 א) במודל, במעטפת **מטלות**. **בשם הקובץ יש לרשום את נושא המטלה, שם מלא של הסטודנט המגיש ותעודת זהות.**

על מנת להגיש את הקובץ אנא היכנסו לאפשרות "**מטלות**" בסרגל הכלים בראש הדף. בעמוד שנפתח בחרו את המטלה הרלוונטית לאותו שבוע. בעמוד שייפתח לחצו על הכפתור "**תיבת הגשה**", בחרו את הקובץ ממחשבכם באמצעות Browse, לחצו על "הוסף את הקובץ" ו"שלח". בסיום השליחה יופיע אישור על המסך: "הוגש למתן ציון".

נספח 2 - תרגיל – הכנה לקראת הדיון הקבוצתי בנושא המטופל במרכז

אנא קראו את הפרקים הבאים:

- פלסיו, ר"ג', (2012). פלא. כנרת: זמורה ביתן. עמודים: 21-9, 96-88, 147-125, 228-214
- זדוריאן, מ. (2017) קרוואן לשניים. הוצאת דני ספרים. פרקים 3, 5, 6. עמודים: 37-15, 61-64, 104-65
- דה-בובואר, ס' (2008). מות רך מאוד. ירושלים: כתר. עמודים: 37-14.

הנכם מתבקשים לכתוב שאלות, תובנות, או רגשות שהתעוררו בכם לאור קריאת כל הפרקים הנ"ל, תוך התייחסות לחומרי הקורס שנלמדו. חשוב להתייחס להקשר (בעקבות מה עלו השאלות/תובנות/רגשות המתוארים). אין צורך לסכם את קטעי הקריאה, אלא להתייחס אל מה שלמדתם ו/או הרגשתם במהלך הקריאה. יש לציין הפניה לחומרי הקריאה ולהתייחס לכל אחד מהם בנפרד (רק לקטע אחד בכל פעם) או במרוכז (למשל: "לאור קריאת הפרקים _____ בהם עלו הסיטואציות הבאות: _____ התעוררו בי השאלות _____").

דרישות: היקף העבודה עמוד אחד, בגודל פונט 12, ברוח 1.5.

מועד הגשה אחרון: 2.5 בשעה: 8:00 בבוקר.